

از لابلای یادداشت‌ها و نیشته‌های روزمره ام

تلاش‌های ناموفق و پیامد پالیسی‌های فاجعه‌بار در کشور

محاسبه‌ها و پیش‌بینی‌های ناکارآمد در مورد سقوط حاکمیت دولتی
فاکتورها و عوامل فراز و فرودهای حاکمان قدرت در میهن ما

آیا ورق جنگ در کشور ما برگردانده شده و پالیسی‌ها متحول گردیده؟
چگونگی روایت‌های ناقص و به‌نظم کشیدن قصیده‌های متناقض
اقتصاد مصنوعی و کلاهبرداری‌های ایالات متحده در میهن ما
افغانستان در معادلات جدید منطقوی و فرامنطقوی

عوامل و فاکتورهایی که قدرت‌های شکست‌خورده آنرا بسیار تجربه نموده‌اند، نداشتن تمرکز بر روی یکهدف است. یکی از مشخصات کشورهای موفق اینست که مدتی را بر روی یک مهارت یا هدف تمرکز می‌نمایند. پس از عمیق شدن در یک مسأله، بسراغ اهداف دیگری روند و همانند یک قطره آب که سال‌ها بر روی یک تخته سنگ می‌چکد و آنرا سوراخ میکند. پایان نظم جهانی تک قطبی تحت تسلط امریکا، چیزی است که سال‌های زیادیست مورد پیش‌بینی و حتی مورد حمایت قرار گرفته است. در پایان دوره دو قطبی جنگ سرد که در آن دشمنی بین امریکا و اتحادشوروی غالب بود. مردم زیادی یا امیدوارویا نگران بودند که یک جهان تک قطبی جدید تحت تسلط ایالات متحده تشکیل شده است. از ابتدای سده ۲۱، باین حال قابلیت ایالات متحده برای عمل بمثابة یک قطب واحد از سوی چند فاکتور به چالش کشیده شد. این فاکتورها عبارتند از: قابلیت آن کشور در غلبه بر سرزمین میهن ما و بر کشور عراق، پاسخ غیرمؤثر امریکا به تصرف سرزمین و اراضی متعلق به گرجستان در سال ۲۰۰۸ و تصرف اکرانین در سال ۲۰۱۴ از سوی روسیه، ناتوانایی ایالات متحده در پیشگیری از ظهور یک چین قدرتمند و ادعاهای دریایی گسترده آن در دریای چین جنوبی، تلاش‌های ناموفق واشنگتن برای نزدیکی به دشمنان ایالات متحده، تلاش‌های ناموفق واشنگتن برای برحذر داشتن هم‌پیمانان امریکا از همکاری آنان با دشمنان، برنامه خروج نظامی امریکا در سال ۲۰۲۱ از کشور ما و همچنین این اعلامیه که امریکا به نقش رزمی خود در عراق تا ختم سال ۲۰۲۱ پایان می‌بخشد، جدیدترین نشانه‌ها از این واقعیت میباشد که جهان تک قطبی تحت سیطره امریکا (چنانچه واقعه تاکنون وجود داشته) روبه پایان می‌باشد. پایان یک نظام تک قطبی چیزی است که از سالها قبل مورد پیش‌بینی و حتی مورد حمایت قرار گرفته است.

در مورد مجموع مسایل موجود کشور باید متذکر گردید که تحرکات پسین نشان‌دهنده این واقعیت می‌باشد که که دوحه همچنان به مکان مهمی بمنظور دیدار و ملاقات "طالب"ها با نماینده‌های جامعه بین‌المللی مبدل گردیده است. در امتداد هفته پسین در محل یادشده، ملاقات و گفتگوهای هیأت "طالب"ها برهبری امیرخان متقی سرپرست وزارت امور خارجه "طالب"ها با نماینده‌های اتحادیه اروپا برهبری توماس نیکلسون، نماینده ویژه برای کشور ما و نماینده بریتانیا انجام پذیرفت. در نشست‌های یادشده، وضعیت کمک‌های بشر دوستانه، مسایل امنیتی و چگونگی وضعیت بهداشتی کشور مورد بحث و گفتگو قرار گرفت. "طالب"ها قول دادند تا در تأمین امنیت سعی ورزیده، بر تفکیک ملاحظاتی سیاسی از معاونت‌های بشر دوستانه تأکید ورزیده و به ضرورت تداوم امور مربوطه از طریق وارد نمودن فشار، بلکه از طریق تفاهم و همکاری تأکید ورزیدند. در ملاقات و گفتگوهای یادشده، مسایل امنیتی، اقتصادی، تعلیم و تربیه و موارد بهداشتی و همچنان وضعیت بشری در کشور مورد بحث قرار گرفت. بر بنیاد اظهارات سخنگوی وزارت امور خارجه کشور، جانب افغانی در مورد آزاد سازی هرچه عاجلتر سرمایه‌های منجمد شده کشور و رفع تعزیرات وضع شده در قبال کشور ما،

حذف اسمای رهبران "طالب"ها از فهرست سیاه شورای امنیت سازمان ملل و همچنان خواستار تفکیک مساعدت های بشردوستانه از ملاحظات سیاسی گردیدند.

اما با حفظ اینهمه، تام اوست تسلیم فشارهای موجود نگردید. نامبرده با دفاع و پشتیبانی از فعالیت های سازمان ملل قول داد که تداوم تعزیرات علیه "طالب"ها برپیکری کمک ها و معاونت های بشردوستانه به شهر وندان افغانستان، اثرات منفی بجا نگذارد. اما با وجود اینهمه، موضع واشنگتن بارتباط فهرست سیاه و انجماد ذخیره های کشورما بدون تغییر باقی ماند.

نامبرده از اقدام "طالب"ها مبنی بر بازگشایی مکاتب دختران در کشور استقبال بعمل آورده اما یادآور شد که هنوز هم این کافی نمی باشد بلکه مهمترین همه اینکه حقوق بشرو حقوق اقلیت ها بایست توسط "طالب"ها، برسمیت شناخته شود.

یکروز پس از ملاقات با نماینده واشنگتن، امیرخان متقی در دوحه با نماینده های کشورهای آلمان، کانادا، فنلند، ذیلاند جدید، ایتالیا، کوریای جنوبی، اسپانیا، ناروی، سویدن، هالند، آسترلیا و جاپان ملاقات نموده و گفتگوهایی را انجام داد. متقی، خواستار ارائه معاونت های فوری و عاجل و از سرگیری کار سفارتخانه ها و نمایندگی های خارجی در کشورگردیده و از امنیت و مصونیت کارمندان خارجی در کشور نیز اطمینان داد.

بتاریخ اول ماه اکتبر سال روان، کمیته اعتبارنامه های سازمان ملل، ناگزیر به بررسی اصل چگونگی نمایندگی افغانستان در سازمان یادشده گردید. اما تصمیم در مورد یادشده بدلیلی به تعویق افتاده و دیپلومات های آشنا با وضعیت و چگونگی اوضاع کشورما اعلام نمودند که نماینده قبلی کشور همچنان بکارش در سازمان ملل ادامه خواهد داد.

سهیل شاهین که از جانب "طالب"ها بمنظور اشغال کرسی افغانستان در سازمان ملل برگزیده شده است، اظهار نمود که محروم نمودن شهروندان افغان از حق انتخاب نماینده شان در سازمان ملل، اقدام عادلانه ای بشمار نمی آید. نامبرده ادامه داده افزود که امیدوارند هرچه زودتر حق تعیین وگزینش نماینده افغانستان در سازمان ملل به حاکمیت "طالب"ها تفویض گردد تا بگونه مؤثر و سازنده ای بحل و فصل قضایای موجود در کشور و چگونگی همکاری های متقابل با جهان مبادرت ورزند.

امرالله صالح، معاون قبلی ریاست جمهوری کشور که پس از فرار غنی، خودش را رئیس جمهور کشور می پندارد، نیز از تصمیم سازمان ملل مبنی بر تداوم کار نماینده پیشین کشورما در سازمان یادشده استقبال نمود. همچنین اظهاراتی نیز بعمل آمده که برافراشتن پرچم ملی کشور بر فراز مقر سازمان ملل، بمثابة التیام بخش زخمهای شهروندان کشور پنداشته می شود که بویژه در نتیجه حملات "طالب"ها، خسارات بیشماری را متحمل گردیده اند.

برخی از تحلیلگران اظهار مینمایند که هدف بازدید منشی امنیتی پاکستان از مسکو، در کنار مسایل و موضوعات مورد بحث، بمنظور لابی گری در مورد برسمیت شناختن حاکمیت "طالب"ها در کشور بود. منابع آگاه اطلاع دادند که نامبرده بدعوت مسکو وارد آن کشور گردیده و در جریان ملاقات با همتای روسی اش، اوضاع را بگونه گسترده ای مورد بحث و مذاکره قرار داده و بویژه در مورد وضعیت کنونی و بحران بشری در کشورما ابراز نگرانی نموده و از جامعه جهانی خواستار تعمیم اقدامات عملی در زمینه گردیدند.

قابل یاددانی پنداشته می شود که کمیته اعتبارنامه های سازمان ملل در مورد برسمیت شناختن حاکمیت جدید در کشورما، عجله ایی بخرچ نخواهند داد. نباید فراموش خاطر ما شود که سازمان همکاری های اقتصادی دی منطقوی که پانزدهمین اجلاس آن در عشق آباد گشایش یافت، جامعه جهانی را مخاطب قرار داده و افزودند که بایست طرح های انکشافی در زمینه رشد و ترقی کشور را باید در زمینه عمل تطبیق نمایند. در شرایط و وضعیت حاضر، کشورهای افغانستان، ترکیه، ایران، آذربایجان، تاجیکستان، ترکمنستان، ازبکستان، قزاقستان، قرغیزستان و پاکستان در سازمان یادشده عضویت دارند.

بگونه مشخص باید یادآور شد که حاکمیت کنونی "طالب"ها تاکنون از جانب سازمان ملل برسمیت شناخته نشده و پشتیبانی از آن از جانب ایالات متحده منجمد گردیده و اما "طالب"ها، گامی هرچند نمایشی به جانب غرب برداشتند. بتاریخ ۳ ماه نوامبر سال روان، ملاهبت الله اخوند زاده بمثابة رهبر "طالب"ها، فرمانی را در مورد حقوق زنان امضا نمود که بر بنیاد آن، نمی توان زنان را از راه جبر و فشار و ادار بازدواج نمود. در صورت مرگ همسر، خانم بیوه آن از حق تعیین سرنوشت و انتخاب آینده اش و بگونه مستقل از

حق انتخاب و یا عدم انتخاب همسر دومی بر خورداری باشد. در فرمان همچنان آمده که زن، مال نیست، بلکه بمثابة شخصیت آزاد و مستقل در جامعه پذیرفته شده است. هیچکسی نمی تواند آنها را بمنظور رفع دشمنی با دیگران، باز دواج مجبور نماید.

علاوه بر آن، رهبر "طالب" ها به وزارت های حج و اموردینی و وزارت اطلاعات و فرهنگ هدایت داده تا در پرتو شریعت در مورد حقوق زنان به شهروندان کشور معلومات دهند. همچنان به دادگاه عالی وظیفه سپرده شده تا در مورد دادخواست های زنان، بویژه در مورد زنان بیوه در کشور رسیدگی نمایند. فرمان یاد شده، مورد توجه غرب قرار گرفته و ممکن آنرا بمثابة موفقیت دیپلوماسی ایالات متحده تلقی نمایند. چه، فرمان یاد شده، پس از ملاقات دوحه مطرح بحث قرار گرفت. توماس اوست، نماینده ویژه ایالات متحده اظهار نمود که از فرمان یاد شده استقبال می نمایند. اما قابل یاد دهنانی پنداشته میشود که "طالب" ها با قدرت رسیدن در امتداد سال روان، تمامی قوانین مربوط مربوط بحقوق زنان را لغو نموده و سعی بعمل آوردند تا موا رد حقوقی زنان در کشور آنهم بمفهوم وسیع کلمه، بر بنیاد شریعت تنظیم گردیده و پاسخگوی نورم های اسلامی باشد.

از جانب دیگر، روزنامه فاینشئل تایمز انگلیسی، فهرستی را به نشر سپرد که در آن از اسمای ۲۵ زن تأثیر گذار سال ۲۰۲۱ تذکر بعمل آمده است. در مجموعه فهرست یاد شده، از اسم ستوده فروتن، دختر پانزده ساله افغان نیز تذکر رفته کاز "طالب" ها تقاضای گشایش مجدد مکاتب و مراکز تحصیلی دختران را مطرح نموده بود. ویدیوی منتشره یاد شده در سایت های اجتماعی نیز بنشر رسید.

در مورد، قابل ذکر پنداشته می شود که بسیاری از سازمان های بین المللی در امتداد هفته های پسین، در مورد آینده کشور ما، دورنماهای بدبینانه ای را پیشبینی نموده اند. کمیساریای عالی سازمان ملل در امور مهاجران، از خطر گرسنگی و سردی هوا که بویژه بسیاری از خانوار های بیجا شده در داخل کشور را تهدید می نماید، هشدار داد. در اعلامیه سازمان یاد شده تذکر بعمل آمده که گرسنگی در کشور بسطح بیسابقه ای بوده و بر بنیاد گزارش های تأیید شده، در حدود ۲۳ میلیون تن از شهروندان یا ۵۵ درصد جمعیت کشور با فقر و گرسنگی دست و گریبان بوده و همچنان در حدود ۹ میلیون تن از شهروندان کشور هم با تهدیدهای ناشی از گرسنگی مواجه می باشند.

طبق گزارش های بنشر رسیده، کمیساریای یاد شده صرف قادر خواهد بود تا در امتداد یک هفته، به ۶۰ هزار تن از شهروندان افغانستان کمک ها و معاونت های لازمی و ضروری را فراهم نمایند. اما بمجرد کمک به یک هزار تن از افراد کشور، هزاران تن دیگر از شهروندان کشور که واقعا به کمک های بشردوستانه نیاز دارند، بمنظور دسترسی و دریافت معاونت و کمک های یاد شده نیز عرض وجود می نمایند. کارمندان سازمان یاد شده اظهار نمودند که بتعداد ۷۰۰ هزار تن که طی سال ۲۰۲۱ از بیجاشدگان محسوب می گردند، بکمکهای یاد شده اشد ضرورت دارند. خانوار های متذکره از داشتن سرپناه مستقل بمنظور بود و باش محروم بوده و از نبود لباس گرم، عدم موجودیت مواد غذایی کافی، نبود وسایل گرم کننده منزل و نبود برق، بویژه در شرا ایطی که درجه حرارت در در بسیاری از مناطق کشور به منفی ۲۵ درجه نیز می رسد، واقعا در رنج و عذاب بسر می برند.

سازمان ملل اعلام نمود که در جستجوی فراهم آوری ۴،۵ میلیارد دالر بمنظور ارائه مساعدت و معاونت به شهروندان بسیاری از کشورهای جهان، بویژه به شهروندان افغانستان می باشند. همچنان اظهار گردید که حجم کمک های تجویز شده برای شهروندان افغانستان در سال ۲۰۲۲ در مقایسه با سال ۲۰۲۱، سه برابر خواهد شد. همچنان معاون سرمنشی سازمان ملل در امور معاونت های بشردوستانه اظهار نمود که یکی از جمله موانع در ارائه کمک های یاد شده به شهروندان کشور، کمبود نقدینگی در افغانستان می باشد.

کمیته بین المللی صلیب سرخ اعلام نمود که بمنظور فایق آمدن بر بحران در کشور، ضرورت افزایش حجم کمک ها و مساعدت ها در دستور روز قرار می گیرد. همچنان کمیته یاد شده اظهار نمود که ریسک بسیار بزرگ موجود است که شرایط و وضعیت در کشور بدلیل تشدید بحران اقتصادی، بدتر هم گردد. اگر در وضعیت اینچنینی، دستیابی بحل و فصل سیاسی متصور نباشد، پس سازمان های بشردوستانه قادر به تأمین کلیه نیازمندی های شهروندان کشور نخواهد بود. اما برنامه هایی بمنظور وسعت فعالیت های شان نیز در شرف تکوین می باشد.

سازمان بین المللی "نجات کودکان" اعلام نمود درحالی که درجه حرارت زیر صفر می باشد، بتعداد ۷۸۰ هزار تن از کودکان افغان بدون سرپناه بوده و در حدود ۸,۶ میلیون تن آنها از نداشتن لحاف و پتورنج می برند. سا زمان یاد شده همچنان اظهار نمود که افغانستان در شرایط و وضعیت نهایت دشواری بسر می برد. در زمستان پیشرو، ممکن میلیون ها کودک از گرسنگی و سردی هوأ تلف شوند. اطلاعات تکانهنده ای از چگونگی وضعیت دشوار کودکان کشور که در نتیجه گرسنگی تلف گردیده اند، بایست سبب سرافکندگی جهان وجهانیان گردد.

برنامه غذایی جهان چنین محاسبه می نماید از آنجایی که در شرایط کنونی، گرسنگی، زندگی و حیات ۳ میلیون از شهروندان افغان بشمول کودکان کشور را تهدید می نماید، همچنان این مسأله بکرات و بگونه تکراری اظهار گردیده که ضروریات بشری باید از چگونگی عملکردهای سیاسی مجزا گردد.

صندوق جمعیت سازمان ملل اعلام نمود که بتعداد ۹ میلیون تن از زنان افغان بحمایت های همه جانبه ای ضرورت دارند. بیشتر از نیمی از جمعیت زنان کشور در امتداد حیات شان شاهد خشونت هایی بوده اند که بر آنها روا داشته شده است. هر دو ساعت یکتن از زنان افغان در نتیجه معضلات و مشکلات ذایمان از زندگی ساقط می گردند.

در مورد بحران بانکی در کشور بایست اظهار نمود که پس از یک سال ونیم بر بنیاد پیشبینی های سازمان ملل که در آغاز هفته پشین بنشر رسید، آمده است که تولیدات ناخالص ملی در کشور ممکن ۲۰ درصد کاهش یافته و درآمد سرانه شهروندان کشور از ۵۰۸ دالر در سال ۲۰۲۰ به ۳۵۰ دالر در سال ۲۰۲۲ تقلیل یابد. اگر اصلاحاتی در زمینه صورت نگیرد، تولید ناخالص ملی ممکن ۳۰ درصد کاهش یابد.

سازمان خوراکه جهان تأکید بعمل می آورد که اگر معاونت های فوری باقتصاد افغانستان صورت نگیرد، سیستم بانکی کشور در مجموع با فروپاشی کامل مواجه خواهد گردید که چنین وضعیتی پیامدهای ناگوار اجتماعی - اقتصادی را بدنبال خواهد داشت. در عین حال، با افزایش تعداد مهاجران، اعاده مجدد سیستم بانکی در کشور ممکن ده سال ضرورت داشته باشد. سیستم بانکی کشور در نتیجه برداشت انبوه سپرده ها، با کمبود نقدینگی و گردش ارزهای خارجی و همچنان با افزایش معضلات کریدت مواجه بوده که در نتیجه، چگونگی سیستم بانکی بمفهوم وسیع کلمه و سیستم انتقال بانکی بمفهوم محدود کلمه در مجموع، بهم ریخته است. همچنان قابل یاددهانی پنداشته می شود که چگونگی معضل برداشت های مبالغ هنگفت بانکی توسط شهروندان کشور، بایست بگونه فوری حل و فصل گردد.

کارشناسان چنین می پندارند که کمبود نقدینگی در بانک های کشور بگونه گسترده ای با تزریق ارز خارجی ارتباط دارد. در شرایط اینچنینی، شهروندان کشور ترجیح میدهند تا مبالغ و داشته های نقدی را نزد خویش نگهدارند. در گردش واقعی، بخش کوچکی از ارز ملی، در حدود ۵۰۰ هزار دالر معادل ۴ میلیارد افغانی گنجا نیده شده است که با احتساب روند کنونی، حدود ۴۰ درصد از سپرده های شهروندان کشور تا پایان سال روان نیز از بانک ها خارج خواهد شد.

بر بنیاد گزارش های منتشر شده سازمان ملل، خطر تکوین وضعیت غیر قابل قبول نیز عمن موجود می باشد. چه، اگر وضعیت بهمین منوال تداوم حاصل نماید، بانک های کشور نخواهند توانست به موجودیت شان ادامه دهند. در عین زمان، ارزش پول ملی کشور در قبال اسعار جهانی شدیدن سقوط نموده است. در امتداد هفته های پشین، در بازار ارز، یک دالر امریکایی به ۱۰۳,۷۰ افغانی تبادل گردید که خود بمثابه شاخصی در امتداد ۲۰ سال پشین محسوب می گردد. شهروندان کشور از وضعیت ناراض بنظر میرسند، قیم مواد اولیه و سایر موارد افزایش حاصل نموده، اما دولتمداران سعی می ورزند تا شهروندان کشور را با آرامش و بردباری فراخوانند. حاکمیت "طالب" ها سعی می ورزد تا ارزش ارز ملی را در بازارهای کشور ثابت نگهدارد. تلویزیون طلوع خبر داد که چند هفته قبل، بانک مرکزی مبلغ ۵, ۲ میلیون دالر در بازار تزریق نمود، اما جریان انفلاسیون در کشور را نتوانست متوقف نماید. در وضعیت حاضر، اما معاونت ها و کمکهای مادی بکشور نیز آغاز گردید. بانک مرکزی اعلام نمود که از سازمان ملل مبلغ ۱۶ میلیون دالر دریافت نمود. همچنان بانک مرکزی کشور با نشر اعلامیه ایی خبر داد که کمک های یاد شده در مسیر خدمات و ایجاد سهولت های بانکی برای شهروندان کشور هزینه خواهد گردید. مدتی قبل، بانک جهانی خبری را بنشر سپرد که بر بنیاد آن مبلغ ۲۸۰ میلیون

دالریمثابهٔ معاونت های بشردوستانه توسط یونسف به کشورما انتقال داده می شود.
یکشنبه ۲۱ ماه قوس سال ۱۴۰۰ خورشیدی